

Atnācu, ieraudzīju, uzvarēju? Strīdu izšķiršanas process Sporta šķirētiesā

DR. IUR.
INGA KAČEVSKA

zvērināta advokāte, LU Juridiskās
fakultātes docente, Karaliskā arbitru
institūta biedre

Šī raksta mērķis ir sniegt pārskatu par Starptautiskās sporta arbitražas tiesas kompetenci un strīdu izšķiršanas kārtību tajā.

2015. gada 12. novembrī Starptautiskā Vieglatlētikas federāciju asociācija (*International Association of Athletics Federations*) lēma par Krievijas Vieglatlētu federācijas (*All-Russian Athletic Federation*) dalības pagaidu apturēšanu asociācijā, kā rezultātā Krievijas vieglatlētiem aizliedza piedalīties olimpiskajās spēlēs. ¹ Šāds lēmums tika pieņemts, pamatojoties uz Pasaules Antidopinga aģentūras neatkarīgās komisijas pirmo ziņojumu. ² Tam sekoja vairāki citi lēmumi, pasākumi, ziņojumi un pētījumi. ³ 2016. gada 15. jūlijā 67 Krievijas vieglatlēti iesniedza Starptautiskajā sporta arbitražas tiesā (turpmāk – CAS) ⁴ apelācijas sūdzību par visiem Starptautiskās Vieglatlētikas federāciju asociācijas lēmumiem. Tajā pašā dienā Krievijas Olimpiskā komiteja (*Russian Olympic Committee*) un tie paši 68 vieglatlēti iesniedza arī prasības pieteikumu CAS, tostarp lūdzot atļaut tiem vieglatlētiem, kuriem nav piespriesta diskvalifikācija par dopinga lietošanu, startēt olimpiskajās spēlēs. ⁵ CAS noraidīja gan apelācijas sūdzību, gan šķirētiesas prasības pieteikumu.

Ne tikai šis piemērs, bet arī citi, kas šobrīd izskan publiskajā telpā, rada interesi par sporta strīdu izšķiršanu CAS, tādēļ šī raksta mērķis ir sniegt īsu ieskatu par CAS kompetenci un strīdu izšķiršanas kārtību šajā šķirētiesā.

Sporta šķirētiesa

1980. gadā kāds Taivānas atlēts iesniedza prasības pieteikumu ASV tiesā, lūdzot Leikplesidas olimpiskajās spēlēs Taivānas sportistiem atļaut piedalīties zem sava karoga, savās formās un ar savu himnu. ⁶ Pirmās instances tiesa lēma par labu prasītājam, netieši nosakot, ka Taivānas sportisti tiek diskriminēti, pamatojoties uz viņu nacionalitāti. Tomēr apelācijā lēmums daļā tika atcelts. Šī bija viena no pirmajām lietām, kas iezīmēja vajadzību pēc vienota, ātra, efektīva un neatkarīga foruma sporta strīdu izšķiršanā. Ja sākotnēji strīdi vairāk bija saistīti ar politiskām norisēm, kā Taivānas sportista lietā, vēlāk, attīstoties profesionālam sportam un tam komercializējoties, bija nepieciešama pēc speciālas sporta tiesas.

Tādējādi 1983. gadā pēc Starptautiskās Olimpiskās komitejas iniciatīvas tika pieņemti CAS statūti, kas stājās spēkā 1984. gada 30. jūnijā. Starptautiskā Olimpiskā komiteja (*International Olympic Committee*) pilnībā sponsorēja šo šķirētiesu, kā arī iecēla tās dalībniekus un bija tiesīga grozīt CAS statūtus. Par tās pirmo prezidentu kļuva bijušais Hāgas Starptautiskās tiesas tiesnesis Mbaje (*Keba Mbaye*). Sākotnēji CAS vairāk sniedza konsultācijas par sporta tiesībām, bet strīdus izšķīra ļoti vienkāršotā veidā. ⁷

1994. gadā notika CAS reforma ar mērķi panākt lielāku neatkarību no Starptautiskās Olimpiskās komitejas. ⁸ Skaidri tika nošķirtas divas nodaļas: 1) tā, kas izskata apelācijas par sporta organizāciju lēmumiem, piemēram, disciplināros strīdus, (apelācijas šķirētiesa) un 2) tā, ko uzskata par "parasto" (vienas instances) un kas tostarp skata civiltiesiskos strīdus par sportistu, aģentu, sponsoru līgumiem u.c.

Šobrīd spēkā ir 2016. gada 1. janvāri CAS kodeksa ⁹ (reglamenta) redakcija. Kodeksam ir vairākas daļas: institucionālie statūti (S1.-S26. noteikumi), procesuālie noteikumi (Vispārējie R27.-70. un speciālie noteikumi). Jānorāda, ka atsevišķi reglamenti ir arī CAS mediācijas, olimpisko spēļu *ad hoc* un antidopinga strīdu izšķiršanas procesiem.

CAS izskata strīdus, kas ir saistīti ar sportu, un ir jāpāstāv tiešai vai netiešai vienošanai par šo strīdu izskatīšanu šajā šķirētiesā (Kodeksa R27. noteikums). Jēdziens "ar sportu saistīts strīds" ir interpretējams visai plaši. Tas iekļauj arī sporta veidus, ko neatzīst Starptautiskā Olimpiskā komiteja. Teorētiski pat strīdi, kas izriet no skvoša vai arī daudzu juristu vidū iecienītās kāršu spēles – zolītes, var tikt izskatīti CAS, ja spēlētāji pirms tam ir vienojušies par CAS jurisdikciju.

Sporta šķirētiesa atrodas Lozannā, Šveicē. Šveice ir ne tikai daudzu sporta organizāciju mājvieta, ¹⁰ bet arī iecienīta strīdus izšķiršanas vieta. ¹¹ Šeit ir senas šķirētiesu tradīcijas, laba tiesiskā bāze un zinoši vispārējās jurisdikcijas tiesneši. Saskaņā ar Kodeksa R28. noteikumu sporta strīdu izšķiršanas vieta ir Šveice, tādējādi *lex arbitri* ir Šveices tiesības. ¹²

CAS ir viena no retajām starptautiskajām šķirētiesām, kas ved slēgtu šķirētiesnešu sarakstu un par to tiek ļoti kritizēta, jo šāds saraksts ierobežo pušu izvēli no jau tā šaurā sporta speciālistu loka. ¹³ Turklāt iekļūt šajā sarakstā ir salīdzinoši grūti. Šobrīd sarakstā ir 352 šķirētiesneši no dažādām valstīm un ar dažādu pieredzi, un tikai šos šķirētiesnešus var iecelt konkrētā strīda izšķiršanai (Kodeksa R33. noteikums). Šķirētiesnešiem ir jābūt augsti kvalificētiem, atzītiem speciālistiem ar īpašām zināšanām sporta tiesībās un šķirētiesas procesā (Kodeksa S14. noteikums).

Bieži vien slēgtais šķirētiesas saraksts kalpo kā procesuālā netaisnīguma arguments, tomēr, neskatoties uz kritiku, Šveices tiesa ir noteikusi, ka šāds saraksts ir pietiekami garš, lai nodrošinātu pusēm izvēli. ¹⁴ Protams, iekļauto personu skaits ir daudzreiz lielāks nekā Latvijā noteiktais, ¹⁵ tomēr praksē arī autore ir novērojusi, ka šāda saraksta esamība attaisno sporta asociācijas

atkārtoti iecelt vienus un tos pašus šķirētiesnešus savās lietās. Tikai pavisam nesen – 2010. gadā – tika pieņemti grozījumi reglamentā, nosakot, ka arī sarakstā norādītās personas nevar būt par pārstāvjiem CAS procesos (S18. noteikums), bet šis princips neattiecas uz citiem juristiem, kas praktizē šķirētiesnešu sarakstā iekļautās personas juridiskajā birojā.¹⁶

Tālāk minētajā Peštains lietā Vācijas Federālā tiesa noteica, ka pēc iecelšanas katram šķirētiesnesim ir jāparaksta neatkarības forma un ir jāatklāj visi apstākļi, kas var raisīt bažas par viņa neatkarību vai objektivitāti, un tas nodrošina caurspīdīgu procesu.¹⁷ Tātad, ja lietā pastāv šādas bažas, ir iespējams iedarbināt šķirētiesneša noraidīšanas mehānismu (Kodeksa R34. noteikums).

Interesanti, ka pirms šķirētiesas sprieduma parakstīšanas tas jānodod caurskatišanai CAS ģenerālsekretāram. Viņš var norādīt šķirētiesas sastāvam ne tikai uz formālām kļūdām, bet arī uz būtiskām neatbilstībām (R46. un R59. noteikums), piemēram, ka šķirētiesneši bez pietiekama pamatojuma ir būtiski atkāpušies no iepriekšējās CAS prakses.¹⁸

CAS kā apelācijas institūcija

1991. gadā CAS publicēja iespējamās šķirētiesas paraugklauzulas, piedāvājot jebkurai sporta federācijai iekļaut savos statūtos atrunu par visu strīdu, kuri rodas saistībā ar statūtiem un kurus nevar atrisināt mierīgā ceļā, izskatīšanu CAS. Starptautiskā Jāšanas federācija (*International Equestrian Federation*) bija pirmā, kas piekrita iekļaut šo atsauci. Neskatoties uz to, ka pirmā lieta, kas tika izskatīta, piemērojot šo procedūru, ir plaši atspoguļota, tomēr ir vērts par to atgādināt. Proti, 1992. gadā jātnieks Elmārs Gundels (*Elmar Gundel*) CAS iesniedza apelācijas sūdzību par minētās federācijas lēmumu, ar kuru nolēma sportistu diskvalificēt zirga dopinga dēļ. CAS samazināja federācijas noteikto diskvalifikāciju no trīs līdz vienam mēnesim.¹⁹ Tā aizsākās tā sauktā apelācijas procedūra, lai gan tajā laikā formāli šāds process nebija tieši regulēts. Šobrīd apmēram 47% no visām lietām, kas tiek skatītas šajā procesā, ir tieši dopinga lietas.²⁰

Tagadējās Kodeksa redakcijas R47. noteikums nosaka, ka par federācijas, asociācijas vai jebkuras citas ar sportu saistītas organizācijas lēmumu var iesniegt apelāciju CAS, ja vien ir vienošanās par strīda izšķiršanu šajā šķirētiesā un ja apelācijas iesniedzējs ir izsmēlis tam pieejamos visus tiesiskās aizsardzības līdzekļus. Tātad, pirmkārt, ir nepieciešama vienošanās par CAS jurisdikciju, un parasti šāda vienošanās ir iekļauta federāciju vai asociāciju noteikumos vai reglamentos.²¹ Otrkārt, lai pieņemtu apelācijas lietu, CAS ir jākonstatē, ka noteiktā sporta institūcija ir pieņēmusi galīgu lēmumu un ka tas adresētam ir juridiski saistošs. Pat sporta institūcijas vēstule var tik kvalificēta kā lēmums, proti, nav svarīga komunikācijas forma, bet tās saturs,²² bet tas nedrīkst būt informatīvs paziņojums.

Apelācijas un parastais process ir ļoti līdzīgi, bet apelācijas procesam ir sava specifika. R48. noteikums nosaka kritērijus "apelācijas sūdzības" saturam un pielikumiem (*Statement of Appeal*), savukārt "parastajā" procesā tiek iesniegts "šķirētiesas lūgums" (*Request for Arbitration*, R37. noteikums). Neskatoties uz dažādo terminoloģiju, abos gadījumos tas ir pirmais solis, lai uzsāktu šķirētiesas procesu, bet atšķirībā no "parastā" šķirētiesas procesa apelācijas sūdzībā nav obligāti jāiekļauj detalizēti prasītāja paskaidrojumi vai juridiskā argumentācija. Tos parasti ietver nākamajā procesa stadijā, attiecīgi prasītājam iesniedzot apelācijas paskaidrojumus (*Appeal Brief*, R51. noteikums). Galvenais mērķis šādai procesuālai konstrukcijai ir paziņot atbildētājam, ka pret viņu ir uzsākts šķirētiesas process, paralēli uzsākot komplektēt šķirētiesas sastāvu.

Atšķirībā no "parastā" procesa apelācijas procesā ir noteikti konkrēti termiņi procesuālajām darbībām, piemēram, nosakot 21 dienu laiku apelācijas sūdzības iesniegšanai CAS (R49. noteikums) u.c. Šādi noteikumi ir iekļauti, lai pēc iespējas ātrāk tiktu izskatīti šādi strīdi, tomēr ne vienmēr praksē tas ir pietiekami efektīvi. Piemēram, 2016. gada 9. jūnijā tenisiste Marija Šarapova iesniedza apelācijas sūdzību par 2016. gada 6. jūnija Starptautiskās Tenisa federācijas (*International Tennis Federation*) lēmumu, ar kuru tika noteikta sportistes divu gadu diskvalifikācija par antidopinga noteikumu pārkāpumu (meldonija lietošanu). Šajā lietā nolēmums tiks pieņemts tikai 2016. gada 19. septembrī, kas savukārt liedza tenisistei piedalīties olimpiskajās spēlēs.²³

Atgriežoties pie jautājuma par kritizēto CAS šķirētiesnešu iecelšanas kārtību, vēl jāmin Kodeksa R54. noteikums, kas nosaka, ka vienīgo šķirētiesnesi vai šķirētiesas sastāva priekšsēdētāju (trīs šķirētiesnešu sastāvā) ieceļ Apelācijas šķirētiesas nodaļas prezidents. Šāds process tiek kritizēts, jo rada procesuālo un strukturālo nesabalansētību.²⁴ Piemēram, viena no visskaļākajām ir ātrslidotājas Klāudijas Peštains (*Claudia Pechtein*) lieta. 2009. gada februārī Starptautiskā Slidošanas savienība (*International Skating Union*) sportistei piesprieda divus gadus diskvalifikāciju par dopinga lietošanu. Par šo lēmumu sportiste iesniedza prasību CAS, kas to noraidīja. Tad viņa CAS spriedumu²⁵ neveiksmīgi apstrīdēja Šveices Federālajā tiesā,²⁶ Eiropas Cilvēktiesību tiesā,²⁷ kā arī Vācijas Federālajā tiesā,²⁸ norādot uz to, ka CAS šķirētiesnešu iecelšana ir necaurspīdīga un pilnībā nenodrošina viņu neatkarību un objektivitāti.

Apelācijas procesā CAS lem par strīdu pēc būtības, izvērtējot faktus un tiesisko pamatojumu (R57. noteikums). CAS procesā var iesniegt jaunus pierādījumus, sniegt papildu paskaidrojumus un juridisko pamatojumu. CAS šķirētiesas sastāvs var atzīt par spēkā neesošu sporta organizācijas lēmumu un pieņemt jaunu lēmumu, var daļēji atcelt lēmumu un to papildināt, kā arī nosūtīt lietu atpakaļ uz "pirmo instanci" (R57. noteikums). Lielākajā daļā lietu strīdi tiek izskatīti šķirētiesas sēdēs (R57. noteikums), kas ir slēgtas.

Spriedumu šajā procesā ir jātaisa trīs mēnešu laikā, kopš lieta ir nodota šķirētiesas sastāvam, tas ir galīgs un nav pārsūdzams (tikai apstrīdams Šveices tiesā). Parasti spriedums vai preses paziņojums tiek publicēti, ja vien puses nevienojas citādi (R59. noteikums).

CAS ad hoc olimpiskā šķirētiesas komiteja

Kopš 1996. gada Atlantas olimpiskajām spēlēm darbojas arī *ad hoc* olimpiskā šķirētiesas nodaļa, t.i., CAS ieceļ speciāli izvēlētus šķirētiesnešus, kas izskata strīdus tieši konkrētās olimpiādes laikā.²⁹ *Ad hoc* komitejas birojs atrodas olimpisko spēļu vietā. 2015. gada 7. decembrī tika apstiprināta Rio *ad hoc* komiteja, kuras sastāvā ir 12 šķirētiesneši no dažādiem kontinentiem. Ņemot vērā, ka tika paredzēts, ka 46% no visiem sportistiem spēlēs būs sievietes, proporcionāli arī šī gada komitejā puse ir

sievietes. ³⁰

Pats process ir bezmaksas, pusēm gan jāsedz izdevumi, kas saistīti ar pārstāvniecību, ekspertiem un tulkiem (Reglamenta 22. pants). Komitejai lēmums ir jāpieņem 24 stundu laikā no pieteikuma iesniegšanas brīža (18. pants). Raksta tapšanas laikā bija reģistrēta jau 21 lieta, pārsvarā saistībā ar Krievijas sportistiem. ³¹ Proti, ņemot vērā WADA neatkarīgā pētnieka prof. Maklarena (*McLaren*) ziņojumu, ³² 2016. gada 24. jūlijā Starptautiskā Olimpiskā komiteja pieņēma lēmumu aizliegt Krievijas sportistiem piedalīties olimpiskajās spēlēs, ja vien katra sporta federācija nenolemj citādi, ievērojot dažādas atrunas. ³³ Šis lēmums ir interesants ar to, ka tā 3. punktā ir noteikts, ka Krievijas Olimpiskā komiteja nav tiesīga atļaut startēt Rio olimpiskajās spēlēs arī tiem sportistiem, kas ir bijuši piekerti dopinga lietošanā, pat tad, ja viņi ir jau izcietuši sodu. Šeit gan jāpiebilst, ka šāds lēmums tomēr būtu vērtējams principa – divreiz nesoda – kontekstā.

Tātad konkrētajām sporta federācijām bija jānosaka, vai sportisti drīkst piedalīties olimpiskajās spēlēs vai nē. Vairāki sportisti šos lēmumus apstrīdēja tieši *ad hoc* olimpiskajā šķīrējtiesā, ³⁴ jo saskaņā ar CAS Kodeksa vispārējiem noteikumiem (R27.-R37. noteikumi) un speciālajiem noteikumiem (R38.-R46. noteikumi). Būtībā šis process neatšķiras no citu starptautisku šķīrējtiesu procesiem, tāpēc arī šajā rakstā netiks aprakstīts viss process.

CAS "parastā" šķīrējtiesa

CAS izskata arī komercstrīdus, kas piemēram, rodas no aģenta un spēlētāja vai kluba un trenera līgumiem. Komerciālie sporta strīdi tiek izskatīti "parastajā" šķīrējtiesas nodaļā saskaņā ar CAS Kodeksa vispārējiem noteikumiem (R27.-R37. noteikumi) un speciālajiem noteikumiem (R38.-R46. noteikumi). Būtībā šis process neatšķiras no citu starptautisku šķīrējtiesu procesiem, tāpēc arī šajā rakstā netiks aprakstīts viss process.

Svarīgi ir tas, ka vienošanās par šķīrējtiesu var būt iekļauta ne tikai līgumā, bet to var noslēgt, apmainoties ar vēstulēm vai iekļaujot atsauci uz dokumentu, kurā ir paredzēta strīda izšķiršana CAS šķīrējtiesā. Šķīrējtiesas līgumam nav obligāti jābūt parakstītam. ³⁶

Puses var vienoties par piemērojamām tiesībām pēc būtības, bet, ja šādas vienošanās nav, tiek piemērotas Šveices tiesības (R45. noteikums). Tas neizslēdz iespēju piemērot arī konkrētā sporta veida noteikumus, piemēram, lai noteiktu, vai aģenta un spēlētāja līguma forma atbilst FIFA spēlētāju aģentu noteikumiem. ³⁷

Process ir konfidenciāls. Spriedumu publicē tikai tad, ja puses tam piekrīt (R43. noteikums). Neievērojot konfidencialitātes principu, puse pārkāpj šķīrējtiesas līgumu un no tās var piedzīt zaudējumus, kas radušies, atklājot informāciju par procesu. ³⁸ Kodeksā nav noteikts laika posms, kurā ir jātaisā spriedums, bet tas ir saistošs un galīgs. 30 dienu laikā to var apstrīdēt Šveices Federālajā tiesā. ³⁹ CAS spriedums citā valstī ir atzīstams saskaņā ar Ņujorkas konvenciju par ārvalsts šķīrējtiesas spriedumu atzīšanu un izpildi. ⁴⁰

Nobeigums

Galvenais CAS mērķis ir efektīvi un ātri izšķirt ar sportu saistītus strīdus ārpus valsts tiesas. Lai gan arī kritizēta, pēdējo gadu laikā CAS kļuvusi par efektīvāko sporta strīdu izšķiršanas vietu. Proti, ja 1994. gadā CAS izskatīja 10 lietas, tad 2013. gadā tika izskatītas jau 407 lietas. ⁴¹ Vairākas lietas gan apelācijas procesā, gan "parastajā" šķīrējtiesā ir bijušas saistītas arī ar Latvijas sportistiem, treneriem, klubiem un aģentiem.

Jāatzīst, ka visi piedāvātie šķīrējtiesas procesi maz ar ko atšķiras no citiem starptautiskajiem šķīrējtiesas procesiem pasaulē, tādējādi juristiem, kas ir tiesājušies starptautiskās šķīrējtiesās, nav grūti pārstāvēt klientus arī procesā CAS. Tomēr lielāks izaicinājums ir izprast strīdu pēc būtības, sevišķi, kas saistīts ar apelācijas un citām procedūram, jo šeit ir labi jāpārzina ne tikai konkrētais sporta veids un tā noteikumu specifika, bet arī citas nianse, piemēram, kas saistītas ar dopingu.

Arī Latvijā sports ir ļoti iecienīts, tomēr sportisti, aģenti un citi ar sportu saistītie maz vērtības pievērš saviem līgumiem vai arī īsti neizprot savas tiesības. Nevīlus Latvijas pārstāvji ir iesaistīti arī vairākās pasaules dopinga lietās. Tādējādi var prognozēt, ka pavisam drīz sporta tiesības kļūs par ļoti dinamisku tiesību nozari arī Latvijā un arvien vairāk strīdi tiks risināti CAS. Veni, vidi, vici šajos procesos! ■

RAKSTA ATSAUCES / 41

1. IAAF Provisionally Suspends Russian Member Federation ARAF, 13.11.2015. Preses relize, pieejama: <https://www.iaaf.org/news/press-release/iaaf-araf-suspended> [visas atsauces skatītas 09.08.2016.].
2. The Independent Commission Report No. 1 Final Report, 9.11.2015. Pieejams: https://wada-main-prod.s3.amazonaws.com/resources/files/wada_independent_commission_report_1_en.pdf.
3. Skat.: Key Moments – RUSAF Suspension and Reinstatement Process, 16.06.2016. Pieejams: <https://www.iaaf.org/news/press-release/rusaf-suspension-and-reinstatement-timeline>.
4. Court of Arbitration for Sport/ Tribunal Arbitral du Sport. Mājaslapa: <http://www.tas-cas.org>.
5. The Court of Arbitration for Sport (CAS) rejects the Claims/Appeal of the Russian Olympic Committee and of 68 Russian Athletes. Media Release, 21.07.2016. Pieejams: http://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/Media_Release_4684_210716.pdf. Pilns nolēmuma teksts nav vēl pieejams.
6. Lain Ren-Guey v. Lake Placid 1980 Olympic Games Inc. 403 N.W.2d 178. N.Y. 7.02.1980.
7. Mavromati D., Reeb M. The Code of the Court of Arbitration for Sport: Commentary, Cases and Materials. Wolters Kluwer, 2015, p. 1-5. Informācija arī no CAS mājaslapas.

8. CAS nokļuva Starptautiskās sporta arbitražas padomes (International Council of Arbitration for Sport) paspārnē.
9. Code of Sports-Related Arbitration. Pieejams: http://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/Code_2016_final_en.pdf. Grozījumi tika izdarīti arī 1994., 2004., 2010., 2011., 2012., 2013. gadā – kā redzams, pēdējos gados papildinājumi ir bijuši ļoti bieži.
10. Piemēram, Starptautiskā Olimpiskā komiteja (International Olympic Committee), Starptautiskā Volejbola federācija (Federation Internationale de Volleyball), Starptautiskā Futbola asociācijas federācija (Federation Internationale de Football Association).
11. Šeit darbojas arī Šveices Tirdzniecības kameru šķirētāja (Swiss Chambers' Arbitration Institution), WIPO šķirētājas un Mediācijas centrs (World Intellectual Property Organization Arbitration and Mediation Center) u.c.
12. Skat. Šveices Privāttiesību likuma (Switzerland's Federal Act on International Private Law) 176. pantu.
13. Skat.: Kačevska I. Šķirētājesnešu iecelšana no saraksta – juridiskās kultūras krustceļi. Jurisprudence un kultūra: pagātnes mācības un nākotnes izaicinājumi, Latvijas Universitātes konferenču krājums. LU Akadēmiskais apgāds, 2014, 105. lpp.
14. Swiss Supreme Court judgment in the case Larissa Lazutina & Olga Danilova v. CIO, FIS&CAS, 27.05.2003.
15. "Pastāvīgās šķirētājesnešu reglamentam pievieno pastāvīgās šķirētājesnešu sarakstu, kurā ir ne mazāk kā 10 šķirētājesnešu." Šķirētājesnešu likums. Latvijas Vēstnesis, 01.10.2014., Nr. 194, 8. panta otrā daļa.
16. CAS award in the case No. 2011/O/2574 UEFA v. Olympique des Alpes SA/FC Sion, 31.01.2012.
17. German Federal Court of Justice judgment in the case No. KZR 6/15, 7.06.2016, para 34. Pieejams: http://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/Pechstein__ISU_translation_ENG_final.pdf.
18. Mavromati D., Reeb M. The Code of the Court of Arbitration for Sport: Commentary, Cases and Materials. Wolters Kluwer, 2015, p. 366-367.
19. CAS award in case No. 92/63 C v. FEI, 15.10.1992. Šķirētājesnešu spriedums tika pārsūdzēts Šveices Federālajā tribunālā.
20. Mavromati D., Reeb M. The Code of the Court of Arbitration for Sport: Commentary, Cases and Materials. Wolters Kluwer, 2015, p. 401.
21. Piemēram, Starptautiskās Volejbola federācijas Galvenā reglamenta 4.3.4. noteikums, Starptautiskās Futbola asociāciju federācijas Vadišanas reglamenta 63. noteikums, Starptautiskās Vieglatlētikas federāciju asociācijas Sacensību noteikumu 60. noteikums u.c. Arī WADA (World Anti-Doping Agency) Pasaules Antidopīngā kodeksa 13.(2) pants nosaka, ka lēmumi lietās, kuras ir saistītas ar piedalīšanos starptautiskos pasākumos vai lietās, kurās iesaistīti starptautiskie sportisti, ir pārsūdzami CAS.
22. Mavromati D., Reeb M. The Code of the Court of Arbitration for Sport: Commentary, Cases and Materials. Wolters Kluwer, 2015, p. 384.
23. Court of Arbitration for Sport Decision in the Case of Maria Sharapova to be issued in September 2016. Media Release, 11.07.2016 http://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/Media_Release_110716.pdf. Tālākā lieta izskatīšanas būs konfidenciāla.
24. Arroyo M. Arbitration in Switzerland: The Practitioner's Guide, Wolters Kluwer, 2013, p. 889.
25. CAS award in cases No. 2009/A/1912 P. v. International Skating Union & CAS 2009/A/1913 Deutsche Eisschnelllauf Gemeinschaft e.V. v. International Skating Union, 25.11.2009.
26. Swiss Federal Courts judgment in case No. 4A_612/2009, 10.02.2010.
27. ECHR judgment in the case Pechstein v. Switzerland Request No. 67474/10, 12.02.2013.
28. German Federal Court of Justice judgment in the case No. KZR 6/15, 7.06.2016. Pieejams: http://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/Pechstein__ISU_translation_ENG_final.pdf.
29. Skat.: CAS Arbitration Rules for the Olympic Games.
30. CAS Preparation for the Court of Arbitration for Sport ad hoc division at the Rio 2016 Games is Underway. Media Release, 7.12.2015.
31. 21 cases registered – status as of 5 August 2016. CAS ad hoc division Olympic Games Rio 2016. Media Release, 5.08.2016.
32. McLaren Independent Investigations Report Into Sochi Allegations, 18.07.2016. Pieejams: <https://www.wada-ama.org/en/resources/doping-control-process/mclaren-independent-investigations-report-into-sochi-allegations>.
33. Decision of the IOC Executive Board Concerning the Participation of Russian Athletes in the Olympic Games Rio 2016, 24.07.2016.
34. Skat., piemēram, CAS OG Award in the case No. 16/04 Yulia Efimova v. ROC, IOC&FINA, 4.08.2016.
35. Olympic Charter. International Olympic Committee, in force as from 2.08.2015.
36. Arroyo M. Arbitration in Switzerland: The Practitioner's Guide, Wolters Kluwer, 2013, p. 911.
37. FIFA (Fédération Internationale de Football Association) Regulations Players' Agents, Article 19.
38. Mavromati D., Reeb M. The Code of the Court of Arbitration for Sport: Commentary, Cases and Materials. Wolters Kluwer, 2015, p. 318.
39. Arroyo M. Arbitration in Switzerland: The Practitioner's Guide, Wolters Kluwer, 2013, p. 981.
40. United Nations Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards. 330 UNTS 38.
41. Statistics of CAS. Pieejams: http://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Statistics_2013.pdf.

ATSAUCE UZ ŽURNĀLU

Kačevska I. Atnācu, ieraudzīju, uzvarēju? Strīdu izšķiršanas process Sporta šķirētājesnē. Jurista Vārds, 16.08.2016., Nr. 33 (936), 13.-16.lpp.